

บทคัดย่อ (ABSTRACT)

ทางเลือกและรูปแบบการจัดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในจังหวัดเชียงราย (ระยะที่ 1)

การวิจัยนี้เป็นการศึกษาวิเคราะห์สถานการณ์ด้านการท่องเที่ยวและปัจจัย ที่มีผลต่อการจัดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ และเป็นการศึกษาศักยภาพของชุมชนที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวกรณีศึกษา คือเชิงประวัติศาสตร์ เจริญเวศป่าไม้ชุมชน เจริญเวศเกษตรกรรมทางเลือก เจริญสุขภาพทางเลือกและ เจริญวัฒนธรรมชนเผ่า โดยมีวัตถุประสงค์เนื้อหาทางเลือกและรูปแบบในการจัดการท่องเที่ยว เชิงอนุรักษ์ที่เหมาะสมร่วมกับกลุ่มองค์กร - หน่วยงานต่างๆ (ภาคี) ที่เกี่ยวข้อง โดยอาศัยการเอื้ออำนาจให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการบริหาร - จัดการตามแนวนโยบายการพัฒนาการท่องเที่ยวแบบ Eco tourism

ในการศึกษาได้ทำการศึกษาในเชิงคุณภาพโดยใช้แบบสัมภาษณ์เจาะลึกกับบุคคลากรหลายระดับ ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวของจังหวัดเชียงราย รวมทั้งสัมภาษณ์คนในท้องถิ่นที่เป็นชุมชนท่องเที่ยวใน 5 กรณีศึกษาตามแนวทางการสัมภาษณ์ที่จัดทำขึ้นพร้อมกับการศึกษาจากเอกสารเกี่ยวกับแนวคิด ทฤษฎีการจัดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

ผลการศึกษาสถานการณ์การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในจังหวัดเชียงราย พบว่ามีแนวนโยบายที่ส่งเสริมและเอื้อต่อการจัดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ได้ในหลายหลายรูปแบบ ซึ่งสามารถพัฒนาแนวทางในการบริหารจัดการ โดยเปิดโอกาสให้ชุมชนที่เป็นเจ้าของพื้นที่ (แหล่ง) ท่องเที่ยวเข้ามามีส่วนร่วมเพิ่มขึ้นเป็นระดับ ในช่วงระยะเวลาที่ต่อเนื่อง รวมทั้งผลจากการศึกษาศักยภาพชุมชนท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์พบว่าชุมชนสามารถมีส่วนร่วมในการจัดการ - บริหารได้ และปัจจุบันชุมชนมีกิจกรรมพื้นฐานด้านการอาชีพพื้นบ้าน ด้านวิถีชีวิตชุมชนดั้งเดิม ด้านวัฒนธรรมท้องถิ่นและเป็นชุมชนที่ตั้งของแหล่งประวัติศาสตร์ มีความสนใจที่จะร่วมพัฒนาศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวเพื่อให้สามารถจัดการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ได้ดี แต่สมาชิกในชุมชนทั้งหมดยังขาดความเข้าใจในหลักการ วิธีการจัดการ-บริหาร ตลอดจนขาดการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว จึงทำให้ผู้ถูกสัมภาษณ์ยังไม่แน่ใจในความสามารถของชุมชนที่จะจัดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ด้วยตนเองในระยะแรกเริ่มได้

แนวทางในการพัฒนาเพื่อเสริมสร้างทางเลือกและรูปแบบการจัดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในจังหวัดเชียงรายในอนาคตนั้นควรมีความต่อเนื่องโดยความร่วมมือจากภาคีต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง มีกลไกประสานงานซึ่งกันและกันในการพัฒนาทั้งระดับนโยบายและระดับปฏิบัติการ เพื่อฟื้นฟูสภาพพื้นที่ท่องเที่ยว อนุรักษ์วิถีชีวิตและกิจกรรมต่างๆของชุมชนที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะ(จุดเด่น)ของท้องถิ่นสำหรับการจัดการท่องเที่ยว มีข้อเสนอให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเสริมประสานเอื้อประโยชน์ซึ่งกันและกันในกระบวนการ - ขั้นตอนของการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์นำร่องในพื้นที่

ที่ท่องเที่ยวรูปแบบต่างๆ เพื่อศึกษาวิจัยจากกระบวนการปฏิบัติจริงที่จะนำมาสู่แนวทางเลือกและรูปแบบในการจัดการที่ เหมาะสมและเป็นไปได้ในช่วงระยะเวลาต่างๆ (ระยะสั้น – ระยะยาว) ของจังหวัดเชียงราย ได้อย่าง เป็นรูปธรรมชัดเจน สอดคล้องสนองต่อนโยบายทุกระดับ อันจะนำไปสู่ผลสำเร็จของการจัดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์อย่างยั่งยืนในจังหวัดเชียงรายได้ในที่สุด